

наспрам теорије државне суверености настала једна нова теорија. То је теорија друштвеног уговора или народне суверености која се највише везује за Русоа и његово револуционарно учење. Док су теорију државне суверености створиле присталице апсолутне монархије, дотле су ову другу (народне суверености) створили њени противници. Ова теорија народне суверености је утврдила нови основ власти и то тако да власт више није божја, него људска, да је враћена људима (њиховој заједници) и њен основ је друштвени уговор којим су се људи, у интересу свог опстанка, одрекли својих права у корист друштвене заједнице. Овим уговором, удруживањем грађана се ствара једно заједничко политичко тело које је суверено, а то је народ који има своју општу вољу и у друштву све има да буде према тој општој вољи. Та општа воља народа није противна слободи појединца јер је сваки појединац ушао у састав збирне народне личности и кроз њу сам собом управља. Тако сувереност по Русоу није ништа друго него остваривање те опште воље народа. Та општа воља народа, та његова сувереност се изражава у закону па је тако сам народ позван да непосредно доноси законе, чиме се Русо залаже да представничку демократију треба одбацити и уместо ње применити непосредну демократију по обрасцу античке демократије каква је постојала у градовима-државама (полисима). Како каже проф. Јован Ђорђевић, Русо (и француска револуција) је заслужан у томе што је демократизовао сувереност преносећи је на народ да би касније буржоазија ту сувереност предала нацији. Русоова теорија народне суверености је имала велики политички и идеолошки утицај у своје време; припремила је духове за револуцију и била духовно упориште пре свега француске револуције и њених вођа који су се највише ослањали и угледали на њу. Иако политички веома привлачна и популарна, она је по нашем Слободану Јовановићу нетачна јер се може примити само као политички, али не и као правни принцип. Дакле, народ би могао да буде суверен само у политичком, али не и у државно-правном смислу. То је зато што само држава има правну личност а не и народ који је неорганизована маса и неспособан за јединство воље у правном смислу. Иако нема правну личност, народу се не може порећи да има одређене тежње о којима и државна власт и њени органи морају да воде рачуна када утврђују државну политику и доносе најважније законе и друге одлуке. То би значило да је народ за државу важан у том смислу да она мора да уважава његове интересе и да их формулише као своје најважније циљеве. Сувереност народа је творевина револуције и та Русоова идеја само у одређеној историјској ситуацији показује да је народна воља суверена. Народ по Слободану Јовановићу нема правну личност нити